

PENSUMLISTE

HØST 2016

**Institutt for
sosialt arbeid og
helsevitenskap**

**NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE UNIVERSITET
Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse**

Pensumlistene er også tilgjengelig på:
[http://www.ntnu.no/svt/for studenter](http://www.ntnu.no/svt/for_studenter)

Pensumlista inneholder alle emner som er planlagt undervist ved Institutt for sosialt arbeid og helsevitenskap høsten 2016. For informasjon om hvilke emner du skal ta viser vi til studieplanen for hvert enkelt masterprogram. Vi tar forbehold om endringer i pensum.

PENSUMLISTE - HØST 2016

INSTITUTT FOR SOSIALT ARBEID OG HELSEVITENSKAP

FUH3002 Funksjonshemming og samfunn.....	side3
HLS3000 Helsevitenskapelig teori	5
HLS3004 Kvalitative metoder.....	7
HLS3007 Vitenskapsfilosofi, etikk og metoderefleksjon.....	7
SARB3005 Sosialt arbeid som kunnskapsfelt og forskningsområde.....	7
HLS3505 Selvmordsforebygging.....	11
HLS3506/3507 Helse- og sykdomssosiologi I/II.....	14
SARB3500 Barndom – familie – barnevern I.....	15
SARB3506/3507 Funksjonshemming; teori, sosialpolitikk og hverdagsliv I/II.....	17
SARB3513 Psykisk helsearbeid.....	17
Perspektivemne: HLS0001 Psykosomatikk og helsepsykologi.....	18

Bøker kjøpes på Akademika.

Kompendium kommer i digital utgave på Its Learning ved semesterstart.

Deler av pensum finnes i kompendium. Dette er merket med stjerne * eller på annen måte uthevet i lista.

FUH 3002 FUNKSJONSHEMMING OG SAMFUNN (22,5 SP)

Emneansvarlig: professor Patrick Kermit (patrick.kermit@svt.ntnu.no)

*=kompendium

Emnet undervises over to semestre. Følgende pensum gjelder for høstsemesteret 2016.

Tema 1: Forståelse av og perspektiv på funksjonshemming, med mer.

Tøssebro, J (2010) *Hva er Funksjonshemming*. Oslo, Universitetsforlaget, kap. 1 og 2 (45 s)

Grue, J (2014) *Kroppsspråk – Fremstillinger av funksjonshemming i kultur og samfunn*. Oslo, Gyldendal Akademisk. (152 s)

Barnes, C. og G. Mercer (2010). *Exploring Disability*. Polity Press, Cambridge, kap 1-4 og 6, ss.1-96, 124-152 (124 ss)

Danermark, B. (red) (2005). *Sociologiske perspektiv på funksjonshinder och handikapp*. Studentlitteratur, Lund, kap 1, 2, 4 (61 s)

* Gustavsson, A. og J. Tøssebro (2005). "Introduction: approaches and perspectives in Nordic disability research", i Gustavsson, Sandvin, Traustadottir og Tøssebro (red) *Resistance, reflection and change*, Studentlitteratur, Lund. Kap 1. ss. 23-39 (17s)

* Shakespeare, Tom (2010). The Social Model of Disability. In Davis (Ed.): *The Disability Studies Reader*, Routledge, New York, kap 20, (8 s)

Tema 2: Politiske trender I: Institusjonenes vekst og fall, normalisering, inkludering

Foucault, Michel (1999). *Galskapens historie*. Gyldendal, Oslo kap 2, 8 og 9 (62 s)

*Tøssebro, Jan (2013) Two decades of disability research in Norway – 1990–2010 DOI:10.1080/15017419.2013.781960, Published online: 10 May 2013

* Sandvin, Johans og Mårten Søder (1998). "Fullt og helt, ikke stykkevis og delt? En sammenligning av HVPU reformen og nedbygging av institusjonsplasser i psykiatrien". *Tidsskrift for velferdsforskning*, 1: 35-49 (14 s)

Tøssebro, J. (2010). *Hva er funksjonshemming*. Oslo, Universitetsforlaget, kap 4 (24s)

Söderström, S. & J. Tøssebro (2011). *Innfridde mål eller brutte visjoner?* Trondheim, NTNU Samfunnsforskning (48 s)

* Wendelborg, C. & J. Tøssebro (2008). School placement and classroom participation among children with disability in primary school in Norway. *European Journal of Special Needs Education*, 23: 305-319 (15 s)

* Wendelborg, C. (2010) *Barrierer mot deltakelse*. Trondheim, NTNU Samfunnsforskning (s 17-25)

Tema 3. Politiske trender II: Antidiskriminering, regulering og universell utforming

* Halvorsen, R. & B. Hvinden (2009). Nordisk politikk for funksjonshemmede møter internasjonal likebehandlingspolitikk. I Tøssebro, J (red) *Funksjonshemming – politikk, hverdagsliv og arbeidsliv*. Oslo, Universitetsforlaget (kap 1) (14 s)

* Hall, Peter 2001. *Inclusive Design: Designing and Developing Accessible Environments*. Kapittel 1 Inclusive design and development in the built environment London, UK: Spon Press, 2001. (online) ss. 3-27

* Quinn, G (2009) A short guide to the United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities. *European Yearbook of Disability Law*, vol. 1, s 89-114 (26 s)

* NOU 2005: 8 *Likeverd og tilgjengelighet*. s. 130-138

* Hotvedt, M. & A. Syse (2008) Vernet mot diskriminering på grunn av funksjonshemming og alder. I A. Hellum & K. Ketscher (red.) *Diskriminerings og likestillingsrett*. Oslo, Universitetsforlaget (kap 4, 34 s)

Tøssebro, J. (2010) *Hva er funksjonshemming*. Oslo, Universitetsforlaget (kap 5) (24 s)

Tema 4. Teorier om avvik og sosiale problemer

*Davis, L.J. (2010) *Constructing Normalcy*. In Davis (Ed.): *The Disability Studies Reader*, Routledge, New York, kap 1, (17 s)

Goffman, E. (1990) *Stigma*. Penguin books. (original 1963) Kap 1. (s 11-56).

Olteidal, S.(red) (2005) *Kritisk sosialt arbeid*. Oslo: Gyldendal akademisk. Kap 9.

Rubington, E. & M.S. Weinberg (Eds).: *The Study of Social Problems: Seven Perspectives*. Oxford University Press, 2003, Utdrag: Fra del 2 (s 15-24), del 3 (s 47-65), del 5 (s 119-140), del 6 (172-186 & 195-208), del 7 (s 221-243), del 8 (s 279-303 & 336-348).

Lindgren, S.Å. Michel Foucault. I H. Andersen & L. Kaspersen (red.): *Klassisk og moderne samfunns-teori*. København, Hans Reizels forlag, kap 19, ss 314-329

* Tøssebro, J. (2005). Sosialt arbeid og sosiale problemer – i grenselandet mot sosiologisk teori. I Olteidal, S. (red): *Kritisk sosialt arbeid*. Oslo, Gyldendal akademisk, kap. 9 (23 s)

Tøssebro, J. (2010) *Hva er funksjonshemming*. Oslo, Universitetsforlaget (kap 3) (19 s) . Oslo, Universitetsforlaget (kap 3) (19 s)

Del 2 for vårsemesteret kommer senere

HLS 3000 HELSEVITENSKAPELIG TEORI

Emneansvarlig: Professor Geir Arild Espnes; e-post geirae@svt.ntnu.no

Bøker og særtrykk

- Elstad, J.I. (2000). *Social inequalities in health and their explanations*. Oslo: NOVA, Rapport 9/00. Kap. 1 – 8 (Særtrykk: kjøpes på Akademika).
- Espnes, G.A. & Smedslund, G. (2009, 2. utg.). *Helsepsykologi*. Oslo: Gyldendal Akademisk
Kap. 1, 2, 4-6, 8-13.
- Ingstad, B. (2007). *Medisinsk antropologi. En innføring*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Lindström, B., Eriksson, M. (2015) Haikerens guide til salutogenese. Oslo: Gyldendal
- Nettleton, S. (2013). *The sociology of health & illness*. Cambridge: Polity Press. 3rd rev. ed.
Kap. 1-8.

Kompendium

- Antonovsky, A. (1996). The salutogenic model as a theory to guide health promotion. *Health Promotion International*, 11(1), 11-18.
- Baer, H.A., Singer, M., & Susser, I. (2013). Theoretical perspectives in medical anthropology. In: *Medical anthropology and the world system – Critical perspectives*, 3rd edition. Santa Barbara: Praeger.
- Connell, R. (2012). Gender, health and theory: Conceptualizing the issue, in local and world perspective. *Social Science & Medicine*, 74, 1675-1683.
- Eriksson, M. & Lindström, B. (2008). A salutogenic interpretation of the Ottawa Charter. *Health Promotion International*, doi.10.1093/heapro/dan014.
- Fønnebø, V. og flere (2014). Debatt: Mammografiscreening bør avvikles. *Tidsskrift for Den norske legeforening*, 134(11), 1127.
- Getz, L., Kirkengen, A.L., Ulvestad, E. (2011). The human biology – saturated with experience. *Tidsskrift for den norske legeforening*, 131(7), 683-687.
- Getz, L. & Vogt, H. (2013). Hva betyr frykt og konflikt for barns biologiske utvikling? Om stressresponser, epigenetikk og den formbare barnehjernen. I: *Oppvekstrapporten 2013*, 174-183. Oslo: Barne-, ungdoms og familiedirektoratet.
- Gøtzsche, P.C. (2015). Screening: a seductive paradigm that has generally failed us. *International Journal of Epidemiology*, 44(1), 278-280.
- Kirmayer, L.J. (2011). Multicultural medicine and the politics of recognition. *Journal of Medicine and Philosophy*, 36, 410-423.
- Kirmayer, L.J. (2012). Rethinking cultural competence. *Transcultural Psychiatry*, 49(2), 149-164.

- Kirmayer, L.J. (2012). Review: Cultural competence and evidence-based practice in mental health. *Social Science and Medicine*, 75, 249-256.
- Lindström, B. & Eriksson, M. (2006). Contextualizing salutogenesis and Antonovsky in public health development. *Health Promotion International*, 21(3), 238-244.
- Mackenback, J.P. (2012). The persistence of health inequalities in modern welfare states: The explanation of a paradox. *Social Science and Medicine*, 75, 761-769.
- Mackenback, J.P., Karanikolos, McKee, M. (2013). The unequal health of Europeans: Successes and failures of politics. *The Lancet*, 381, 1125-1134.
- Napier, A.D., Ancarno, C, Butler, B., et al. (2014). Culture and health. *The Lancet*, 384, 1607-1639.
- Pickett, K.E. & Wilkinson, R.G. (2015). Income inequality and health: A causal review. *Social Science and Medicine*, 128, 316-326.
- Schei, B. & Bakketeig, L.S. (2007). Kjønnsperspektivet kan gjøre folkehelsen bedre. I: B. Schei & L.S. Bakketeig (red.). *Kvinner lider – menn dør. Folkehelse i et kjønnsperspektiv*, pp. 15-32. Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Schei, B. & Sundby, J. (2007). Kjønn og helse – begreper og modeller. I: B. Schei & L.S. Bakketeig (red.). *Kvinner lider – menn dør. Folkehelse i et kjønnsperspektiv*, pp. 33-49. Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Seligman, M.E.P. (2008). Positive health. *Applied Psychology: An International Review*, 57, 3-18.
- Solbjør, M., Skolbekken, J.-A., Sætnan, A.R., Hagen, A.I., Forsmo, S. (2012). Mammography screening and trust: The case of interval breast cancer. *Social Science & Medicine*, 75, 1746-1752.
- Solbjør, M., Skolbekken, J.-A., Østerlie, W., & Forsmo, S. (2015). Women's experiences with mammography screening through 6 years of participation – a longitudinal qualitative study. *Health Care for Women International*, DOI: 10.1080/07399332.2014.989438.
- Viruell-Fuentes, E.A., Miranda, P.Y., Abdulrahim, S. (2012). More than culture: Structural racism, intersectionality theory, and immigrant health. *Social Science & Medicine*, 75, 2099-2106.

Anbefalt litteratur

- Antonovsky, A. (2012). *Helsens mysterium. Den salutogene modellen*. Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Fugelli, P. (2003). *0-visjonen – essays om helse og frihet*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Fugelli, P. (2008). *Nokpunktet. Essays om helse og verdighet*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Kirkengen, A.L. (2009). *Hvordan krenkede barn blir syke voksne*, 2. utg. Oslo: Universitetsforlaget.
- Pickett, K. & Wilkinson, R. (2011). *The spirit level: Why greater equality makes societies stronger*. New York: Bloomsbury Press.
- Wrzesniewski, K. & Skusa, B. (2006). *Psychosomatic Medicine and the Psychology of the Somatic Ill. Selected Issues*. (Særtrykk: kjøpes på Akademika).

HLS3004 KVALITATIVE METODER (7,5 SP)

Faglig ansvarlig: Professor Borgunn Ytterhus (borgunn.ytterhus@svt.ntnu.no) og Professor Marko Valenta (marko.valenta@svt.ntnu.no).

Kathy Charmaz (2012). *Constructing Grounded Theory – a practical guide through Qualitative Analysis*. Sage Publication: LA/London/ND/Singapore/Washington.

Svend Brinkmann & Steinar Kvale (2015). *InterViews – Learning the craft of Qualitative Research Interviewing*. Sage Publication: US.

Katrine Fangen (2004). *Deltagende observasjon*. Bergen: Fagbokforlaget.

Kirsti Malterud (2012). *Fokusgrupper som forskningsmetode for medisin og helsefag*. Oslo: Universitetsforlaget.

I tillegg vil anbefalte artikler og YouTube adresser til aktuelle foredrag legges ut på Its learning for hvert tema.

HLS3007 VITENSKAPSFILOSOFI, ETIKK OG METODEREFLEKSJON (7,5 SP)

Faglig ansvarlig: Professor John-Arne Skolbekken
e-post: john-arne.skolbekken@svt.ntnu.no

Harald Grimen (2004) *Samfunnsvitenskapelige tenkemåter*. (3. utgave). Oslo: Universitetsforlaget. Kapittel 6-13 (242 sider).

Lawrence F. Locke, Stephen J. Silverman & Waneen Wyrick Spirduso (2010) *Reading and understanding research*. (3rd edition) Los Angeles: Sage publications. Kapittel 2 + 6-12 (180 sider).

I tillegg kommer utvalgte artikler som studentene selv skal laste ned via internett. Nærmere opplysninger om disse artiklene legges ut på fagsiden på It's learning.

SARB 3005 SOSIALT ARBEID SOM KUNNSKAPSFELT OG FORSKNINGSSOMRÅDE (22,5 stp)

Faglig ansvarlig: Professor Riina Kiik (riina.kiik@svt.ntnu.no, 735 90 737) og førsteamanuensis Inger Marii Tronvoll; Kirsti Geitnes.

Bøker

Blom, B; Morén, S. og Nygren, L. (red) (2006) *Kunnskap i sosialt arbete: om villkor, prosesser och användning*. Stockholm: Natur och Kultur. Kap. 1, 3.

Goffman, E. (1990) *Stigma*. Penguin books. (original 1963) Kap 1. (s 11-56).

Hvinden, B. (2005) *Sosial kapital : klargjøring av ulike perspektiver på sosial kapital, kunnskapsstatus, funn og forskningsbehov, forslag til en videre satsing på forskning*

om sosial kapital i Norge. Oslo: Norges forskningsråd. Finnes i elektronisk utgave:
www.forskningsradet.no

Levin, I. (2004) *Hva er sosialt arbeid*. Oslo: Universitetsforlag.

Morén, S. (2015) *Undran inför socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur.

Rubington, E. & M.S. Weinberg, M. S (Eds) (2003) *The Study of Social Problems: Seven Perspectives*. New York: Oxford University Press.

Utdrag: Fra del 2 (s 15-24), del 3 (s 47-65), del 5 (s 119-140), del 6 (172-186 & 195-208), del 7 (s 221-243), del 8 (s 279-303 & 336-348).

Ohnstad,A.; Rugkåsa, M. and Ylvisaker, S (2014) *Ubehaget i sosialt arbeid*. Oslo: Gyldendal. Kap 11.

Oltedal, S.(red) (2005) *Kritisk sosialt arbeid*. Oslo: Gyldendal akademisk. Kap. 9.

Schøn, D. (1991) *The Reflective Practitioner - how professionals think in action*. Aldershot: Ashgate. Kap. 1 og 5.

Kompendium

Bogdan, R. & S. Taylor (1987) Toward a Sociology of Acceptance: The other side of the study of deviance. *Social Policy*. Fall. (s 34-39).

Dahle, R. (2010) Sosialt arbeid – en historie om kjønn, klasse og profesjon, *Tidsskrift for kjønnsforskning*, 13.

Dellgran, P. & Höijer, S. (1996) Bland stora teorier och centrala perspektiv. *Socionomen* 5/1996/del 2 (s. 3-11).

Dellgran, P. and Höjer, S. (2012) *The politics of social work research—Ph.D. theses in Sweden*. *European Journal of Social Work*. Vol.15 (4) pp. 581-597.

Healy, K. (2005) *Social Work Theories in Context: Creating Frameworks for Practice*. New York: Palgrave Macmillan. Kap.1 (s.1-16.)

Jönsson, J. H. (2015). [The contested field of social work in a retreating welfare state: the case of Sweden](#). *Critical and Radical Social Work*, vol. 3: 3, ss. 357-374

Kjeldstadli, K. (2008) *Sammensatte samfunn. Innvandring og inkludering*. Oslo: Pax forlag A/S. Kap. 4. (s. 105-126).

Lindgren, S.Å.(2007) Michel Foucault. I H. Andersen & L. Kaspersen (red.): *Klassisk og moderne samfunnssteori*. København: Hans Reizels forlag. Kap 19. (s. 314-329).

Meeuwisse, A. Scaramuzzino, R. and Swärd H. (2011) *Everyday realities and visionary ideals among social workers in the Nordic countries: A matter of specialization and work tasks?* Nordic Social Work Research. Vol.1 (1) pp 5-23.

Tronvoll, I. M. (2004) "Reflekterende praksis sett i et teoretisk perspektiv". I Tronvoll, Moe og Henriksen: *Hjelp i kontekst - praksis, refleksjon og forskning*. Idut forlag.

Turner, F.J. (1996) *Social work treatment : interlocking theoretical approaches*. New York: The Free press. S.1-17.

Van Ewijk, H. (2009) Citizenship-based social work. *International Social Work* Vol 52 (2), (s. 167-179).

Van Ewijk,H.; Van Eijken, J. Staatsen, H. (ed) *A good society is more than just a private affair. Citizenship based social work in practice*. Bremen: EHV. S. 3-25.

Anbefalt tilleggs litteratur

Addams, J. (2002/1920) *Democracy and Social Ethics*. Urbana, Ill.: University of Illinois Press.

Andreassen, T.A. og Fossetøl, K. (2010) NAV ved et veiskille. Oslo: Gyldendal.

Bastøe, P.Ø. og Dahl, K. (1994) *Hjørnesteiner i sosialt arbeid : en innføringsbok for sosialarbeidere*. Oslo: Ad Notam Gyldendal AS.

Berg, B. og Lauritsen, K. (2009) Eksil og livsløp. Oslo: Universitetsforlaget.

Brante, T. (2003) Om konstitueringen av nya vetenskapeliga fält – exemplet forskning om sosialt arbete. I *Sosialt arbete: en nationell genomlysning av ämnet*. Högskoleverkets rapportserie 2003:16R.

Davies, L. (2006) "Constructing Normalcy: the Bell Curve, the Novel, and the Invention of the Disabled Body in the Nineteenth Century" i Davis (red.) *The Disability Studies Reader* New York: Routledge, kap. 1, ss. 3 - 15 (13 s.)

Erath, P. (2012) *Europäische Sozialarbeit. Fachliche Dialoge und transnationale Entwicklungen*. Stuttgart: Kohlhamer Verlag.

Hernes, T; Heum, I; Haavorsen, P .(2010) Arbeidsinkludering. Om det nye politikk- og praksisfeltet I velferds-Norge. Oslo: Gyldendal.

Holter, H. (1960) Sosialarbeiderens yrkesrolle, *Tidsskrift for samfunnsforskning*, vol.1, 1. (s. 28-49).

Kitely, R. & Stogdon, Ch.(2014) *Literature Reviews in Social Work*. London: Sage.

Lovelock, R, Lyons, K. & Powell, J. (2004) *Reflecting on social work - Discipline and Profession*. Aldershot: Ashgate.

Lorentz, W. (1998) *Sosialt arbeid i ett föränderligt Europa*. Göteborg: Daidalos.

Meeuwisse, A. & Swärd, H. (2002) *Perspektiv på sociala problem*. Stockholm: Natur och Kultur.

Meissel, J. (2013) [I velferdsstatens frontlinje: barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleieres historie](#). Oslo: Universitetsforlaget.

Oltedal, S. (2013) *Kjønnsperspektiv i sosialt arbeid*. Oslo: Universitetsforlaget.

Richmond, M. (1971/1922) *What is social case work?* New York: Arno Press & The New York Times.

Strømfors, G. and Edland-Gryt, M. (2013) *Jeg visste ikke at jeg kunne så mye Praksisrefleksjon på arbeidsplassen*. Oslo: Gyldendal.

Soydan, H. (1993) *Det sociala arbets idéhistoria*. Lund: Studentlitteratur.

Tidsskrift for velferdsforskning (2009) vol. 12 (3) Evaluering av NAV- reformen.

Thompson, N. (2005) *Understanding social work: preparing for practice*. New York: Palgrave Macmillan.

Payne, M. (2006) Introduction: the social work discourse. I *What is professional social work?* Chicago, Ill.: Lyceum Books.

Payne, M. (2005) *The Origins of Social Work. Continuity and Change*. London: Palgrave Macmillan.

Rambøll rapporten: *Utredning av hvordan tilbud innenfor høyere utdanning kan bidra til å dekke langsiktig kompetansebehov i arbeids- og velferdsforvaltningen*. (2010).

Finnes i elektronisk utgave:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/ad/pressemeldinger/2010/--Nav-ansatte-har-god-kompetanse.html?id=599544>

Valenta, M. og Berg, B. (2102) *Asylsøker*. I velferdsstatens Venterom., Oslo: Universitetsforlaget.

Weisman, D & Zornando, J.I. *Professional writing for social work Practice*. New York: Springer Publishing Company.

Wilson, K. (2008) *Modern social work in context: policy, politics and organisations*. I *Social work: an introduction to contemporary practice*. Harlow: Pearson Longman.

Yeates, N. (2014) *Understanding Global Social Policy*. Bristol: Policy Press.

Zahl, M. (2003) Røtter - et tilbakeblikk på sosialt arbeid. I Zahl, M. (red.) *Sosialt arbeid. Refleksjon og handling*. Bergen: Fagbokforlaget .(s 17-50).

Zahl, M. (2001) Alice Salomon (1872-1948) – en ukjent skikkelse for sosialarbeidere i Norge. I Tronvoll, I. og Martinsen, E. (red.). *Sosialt arbeid –Refleksjoner og nyere forskning*. Trondheim: Tapir Akademiske Forlag. (s 69-85).

Aakervaag , C. G et al. (2012) *Scandinavian Sensibilities, Introduction to Sociology*. Pearson: Esseex.

HLS 3505 SELVMORDSFOREBYGGING

Faglig ansvarlig: Professor Heidi Hjelmeland; heidi.hjelmeland@svt.ntnu.no

Pensum består av et kompendium pluss ca. 150 sider selvvalgt litteratur. I tillegg er det noen offentlige dokumenter studentene forventes å kjenne til (se nederst).

Kompendium

Battin, M.P. (1999). Can suicide be rational? Yes, sometimes. In: J. L. Werth, Jr (Ed.), *Contemporary Perspectives on Rational Suicide*, pp. 13-21. USA: Brunner/Mazel, Taylor & Francis Group.

Bertolote, J. & Wasserman, D. (2009). Development of definitions of suicidal behaviours. From suicidal thoughts to completed suicide. In: D Wasserman & C Wasserman (Eds), *Oxford Textbook of Suicidology and Suicide Prevention. A Global Perspective*, pp. 87-90. Oxford: Oxford University Press.

Callahan, D. (1999). Reasons, rationality, and ways of life. In: J. L. Werth, Jr (Ed.), *Contemporary Perspectives on Rational Suicide*, pp. 22-28. USA: Brunner/Mazel, Taylor & Francis Group.

Canetto, S.S. (2008). Women and suicidal behaviour: A cultural analysis. *American Journal of Orthopsychiatry*, 78(2), 259-266.

Chandler, A., Myers, F. & Platt, S. (2011). The construction of self-injury in the clinical literature: A sociological exploration. *Suicide and Life-Threatening Behavior*, 41(1), 98-109.

Chen, Y.-Y., Wu K.C.-C., & Yip, P. (2011). Suicide prevention through restricting access to suicide means and hotspots. In: R. O'Connor, S. Platt, J. Gordon (Eds) *International Handbook of Suicide Prevention: Research, Policy and Practice*, pp. 545-560. Chichester: Wiley-Blackwell.

Colucci, E. & Too, L.S. (2012). Culture, cultural meanings, and suicide among people from migrant and refugee backgrounds. In: D. van Bergen, A.H. Montesinos, M.

Schouler-Ocak (Eds.), *Suicide Behavior of Immigrants and Ethnic Minorities in Europe*, pp. 115-136. Göttingen: Hogrefe.

Cutcliffe, J., Links, P., Harder, H. et al. (2012). Understanding the risks of recent discharge: The phenomenological experiences. Trying to survive while living under the proverbial "Sword of Damocles". *Crisis*, 33(5), 265-272.

Hadlaczky, G., Wasserman, D., Hoven, C.W., Mandell, D., & Wasserman, C. (2011). Suicide prevention strategies: Case studies from across the globe. In: R. O'Connor, S. Platt, J. Gordon (Eds) *International Handbook of Suicide Prevention: Research, Policy and Practice*, pp. 475-585. Chichester: Wiley-Blackwell.

Hagen, J., Hjelmeland, H., Knizek, B.L. (2014). Overdreven tro på selvmordsrisikovurderinger? *Tidsskrift for Den norske legeforening*, 134(4), 394.

Hawton, K., Saunders, K.E.A., O'Connor, R. (2012). Self-harm and suicide in adolescents. *Lancet*, 379, 2372-82.

Hawton, K., van Heeringen, K. (2009). Suicide. *Lancet*, 373, 1372-81.

Hegerl, U., Dietrich, S., Pfeiffer-Gerschel, T., Wittenburg, L. & Althaus, D. (2009). Education and awareness programs for adults. Selected and multilevel approaches in suicide prevention. In: D. Wasserman & C. Wasserman (Eds), *Oxford Textbook of Suicidology and Suicide Prevention. A Global Perspective*, pp. 495-500. Oxford: Oxford University Press.

Hjelmeland, H., Dieserud, G., Dyregrov, K., Knizek, B.L. (2010). Er det farlig å snakke med folk om selvmord? *Tidsskrift for Den norske legeforening*, 130(10), 118-19.

Hjelmeland, H., Dieserud, G., Dyregrov, K., Knizek, B.L., Leenaars, A.A. (2012). Psychological autopsy studies as diagnostic tools: Are the methodologically flawed? *Death Studies*, 36, 605-626.

Hjelmeland, H., Dieserud, G., Dyregrov, K., Knizek, B.L., Rasmussen, M.L. (2014). Selvmord og psykiske lidelser. *Tidsskrift for Den norske legeforening*, 134(14), 1369-1370.

Hjelmeland, H., Hagen, J., Knizek, B.L. (2014). Selvmordsforebygging i psykisk helsevern – på tide å tenke nytt? *Tidsskrift for Den norske legeforening*, 134(12-13), 1222.

Hjelmeland, H. & Knizek, B. (2011). What kind of research do we need in suicidology today? In: R. O'Connor, S. Platt, J. Gordon (Eds), *International Handbook of Suicide Prevention: Research, Policy and Practice*, pp. 591-608. Chichester: Wiley-Blackwell.

Hjelmeland, H. & Knizek, B.L. (2013). Hva er meningen? Selvmordsatferd som kommunikasjon. *Sosiologi i dag*, 43(1), 7-30.

Hjelmeland, H. & Knizek, B.L. (2010). "Selvmord er ikke akseptabelt og kan forebygges": Holdninger til selvmord og selvmordsforebygging i Norge. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 47, 908-915.

Lake, A.M. & Gould, M.S. (2011). School-based strategies for youth suicide prevention. In: R. O'Connor, S. Platt, J. Gordon (Eds), *International Handbook of Suicide Prevention: Research, Policy and Practice*, pp. 507-529. Chichester: Wiley-Blackwell.

Large, M.M. & Ryan, C.J. (2014). Suicide risk categorisation of psychiatric inpatients: what it might mean and why it is of no use. *Australasian Psychiatry*, 22(4), 390-392.

Large, M., Sharma, S., Cannon, E., Ryan, C., Nielsen, O. (2011). Risk factors for suicide within a year of discharge from psychiatric hospital: A systematic meta-analysis. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 45, 619-628.

Lester, D. (2014). Three classic sociological theories of suicide. In: J.F. Gunn III & Lester, D. (Eds.), *Theories of Suicide. Past, Present and Future*, pp.213-229. Springfield: Charles C. Thomas Publisher, Ltd.

Mehlum, L. & Mork, E. (2011). After the suicide attempt: The need for continuity and quality of care. In: R. O'Connor, S. Platt, J. Gordon (Eds), *International Handbook of Suicide Prevention: Research, Policy and Practice*, pp. 353-367. Chichester: Wiley-Blackwell.

Michel, K. & Valach, L. (2011). The narrative interview with the suicidal patient. In: K. Michel & Jobes, D.A. (Eds.), *Building a Therapeutic Alliance with the Suicidal Patient*, pp. 63-80. Washington, DC: American Psychological Association.

Mulder, R. (2011). Problems with suicide risk assessment. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 45, 605-607.

O'Connor, R.C. (2011.) Towards an integrated motivational-volitional model of suicidal behaviour. In: R. O'Connor, S. Platt, J. Gordon (Eds) *International Handbook of Suicide Prevention: Research, Policy and Practice*, pp. 182-198. Chichester: Wiley-Blackwell.

O'Connor, R., Nock, M.K. (2014). Suicide 2. The psychology of suicidal behavior. *Lancet Psychiatry*, 1, 73-85.

Rasmussen, M.L., Dieserud, G., Dyregrov, K., Haavind, H. (2014). Warning signs of suicide among young men. *Nordic Psychology*, <http://dx.doi.org/10.1080/19012276.2014.921576>.

Rasmussen, M.L., Haavind, H., Dieserud, G., Dyregrov, K. (2014). Exploring vulnerability to suicide in the developmental history of young men: A psychological autopsy study. *Death Studies*, 38, 549-556.

Shneidman, E.S. (1991). The commonalities of suicide across the life span. In: A.A. Leenaars (Ed.) *Life Span Perspectives of Suicide. Time-Lines in the Suicide Process*, pp. 39-52. New York: Plenum Press.

Straiton, M., Roen, K., Dieserud, G., Hjelmeland, H. (2013). Pushing the boundaries: Understanding self-harm in a non-clinical population. *Archives of Psychiatric Nursing*, 27, 78-83.

Straume, S. (2014). Selvmordsforebyggingens pris. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*, 51, 246-247.

Westerlund, M., Schaller, S. & Schmidtke, A. (2009). The role of mass media in suicide prevention. In: D Wasserman & C Wasserman (Eds). *Oxford Textbook of Suicidology and Suicide Prevention. A Global Perspective*, pp. 515-523. Oxford: Oxford University Press.

Van Heeringen, K. (2012). Stress-diathesis model of suicidal behaviour. In: Y. Dwivedi (Ed.), *The Neurobiological Basis of Suicidal Behavior*. Boca Raton: CRC Press.

Offentlige dokumenter studentene bør ha kjennskap til

Helsedirektoratet (2014) Handlingsplan for forebygging av selvmord og selvskading 2014-2017.

https://www.regjeringen.no/contentassets/62bf029b047945c89b294f81a7676b04/handlingsplan_selvmord_300414.pdf

Sosial- og helsedirektoratet (2008) Nasjonale retningslinjer for forebygging av selvmord i psykisk helsevern.

<https://helsedirektoratet.no/Lists/Publikasjoner/Attachments/3/Nasjonal-faglig-retningslinje-for-forebygging-av-selvmord-i-psykisk-helsevern-IS-1511.pdf>

HLS3506/3507 HELSE OG SYKDOMSSOSIOLOGI I/II

Faglig ansvarlig: førstemannuensis Marit Solbjør (marit.solbjor@svt.ntnu.no)

Bøker:

Hannah Bradby (2012) *Medicine, Health and Society*. Los Angeles: SAGE. (183 sider)

Aksel Tjora (red) (2012) *Helsesosiologi*. Oslo: Gyldendal Akademisk (Utvalgte kapitler, kunngjøres på It's learning)

Artikkel som kan lastes ned fra bibliotekets ressurser:

Solbjør, M; Skolbekken, J-A.; Østerlie, W.; Forsmo, S. (2014) Women's experiences with mammography screening through six years of participation – a qualitative longitudinal study. Health Care for Women International.
DOI:10.1080/07399332.2014.989438

For HLS3507 kommer i tillegg en selvvalgt pensumliste på 250 sider. Denne skal godkjennes av veileder innen 1.november

SARB 3500 BARNDOM – FAMILIE – BARNEVERN I (7,5 sp)

Faglig ansvar: Førsteamanuensis Inger Marii Tronvoll; inger.tronvoll@svt.ntnu.no

*Angel, Bjørn Øystein 2009. *Å flytte hjem igjen etter å ha bodd i fosterhjem – en analyse av barns selvoppfatninger og livshistorier*. PhD-avhandling SVT, NTNU.

Kap 8, s 219-244 25 s

*Backe-Hansen, Elisabeth (red.) 2003: *Barn utenfor hjemmet. Flytting i barnevernets regi*. Gyldendal Akademisk. Kap 3: Rettferdiggjøring av omsorgsovertakelse. s. 70-92, 22 s.

Bø, Bente Puntervold og Benedicte C. Rappana Olsen (red.) 2008. *Utfordrende foreldreskap – under ulike livsbetingelser og tradisjoner*. Gyldendal Akademisk.

Kap 12, Liv Mette Gulbrandsen, s 243-265

Christiansen, Ø. 2012. Hvorfor har barnevernet problemer med å se og behandle barn som aktører? *Tidsskriftet Norges Barnevern*. Nr 01-02/2012, vol 89.

http://www.idunn.no/ts/tnb/2012/01-02/hvorfor_har_barnevernet_problemer_med_aa_se_og_behandle_barn

*Egelund, Tine 1997: *Beskyttelse af barndommen. Sosialforvaltningers risikovurdering og indgreb*. Hans Reitzels forlag. s. 70-72, s 97-110, 17 s.

*Egelund, Tine. 2004. Farlige foreldre: Den institutionelle konstruktion af dem, der avviger fra oss. I Järvinen, M. & Mik-Meyer, N. (red.). *At skabe en klient. Institutionelle identiteter i socialt arbejde*. København: Hans Reitzels forlag. s. 59-81, 22 s.

*Ericsson, Kjersti og Guri Larsen 1999. Barnet mellom hjem og skole: de voksnes prosjekt eller handlende subjekt? I: Jensen, An-Magritt m.fl. (red.). *Oppvekst i barnets århundre – historier om tvetydighet*. Oslo: Ad Notam Gyldendal, s. 131-143 13s.

*Ferguson, Harry. 2001. Promoting child protection, welfare and healing: the case for developing best practice. *Child and Family Social Work*, pp 1-12. 12 s.

*Frønes, Ivar. 2007. *Moderne barndom*. Oslo: Cappelen Akademisk forlag, s 64-78
15 s

Havnen, Karen Skaale, Kyrre Breivik, Kjell Morten Stormark og Reidar Jakobsen
2011. Why do children placed out-of-home because of parental substance
abuse have less mental health problems than children placed for other
reasons? *Children and Youth Services Review* 33, 2010-2017.

Havnen, Karen Skaale 2013. *Mellom psykisk helse og barnevern, ein studie av
psykiske vanskar hos barn passerte utanfor heimen; førekomst, variasjon og
utvikling*. S 24-40, 81-88. PhD-avhandling i sosialt arbeid, NTNU.

Hennum, Nicole 2002: *Kjærlighetens og autoritetens kulturelle koder - Om å være
mor og far for norsk ungdom*. NOVA Rapport 19/02 s. 283-343 60s. (kap. 7 og
8)

*James, Allison, Jenks, Cris and Prout, Alan 1999: *Den teoretiske barndom*.
Socialpædagogisk bibliotek, s. 35-52. 18s.

Kriz, K & Skivenes, M. 2010b. Knowing Our Society and Fighting Against Prejudices:
How Child Welfare Workers in Norway and England bridge cultural differences
when communicating with ethnic minority families. *European Journal of Social
Work*. <http://bjsw.oxfordjournals.org/content/early/2010/03/17/bjsw.bcq026>

Kojan, Bente Heggem 2011. Norwegian Child Welfare Services: A successful
Program for Protecting and Supporting Vulnerable Children and Parents?
Tidsskriftet *Australian Social work* vol 64 (4) 15 s
<http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/0312407X.2010.538069>

Marthinsen, Edgar 2003: *Sosialt arbeid og symbolsk kapital i et senmoderne
barnevern*. Rapport nr 9 i Barnevernets utviklingssenters rapportserie, Allforsk s.191-
229, 237-259. 60s.

*Parton, Nigel, Thorpe, David H., Wattam, Corinne 1997: *Child protection: risk and
the moral order*. Basingstoke: Macmillan s. 69-95. 26s.

Paulsen, Veronika 2016. Ungdom på vei ut av barnevernet: Brå overgang til
voksenlivet. *Norges Barnevern*, nr 1, 2016 s 36-51 15 s
<http://dx.doi.org/10.18261/issn.1891-1838-2016-01-04>

*Sagatun, Solveig 2005. *Vanlig og uvanlig. Miljøarbeid hjemme med 14-18 åringer*.
Dr.polit.avhandling SVT, NTNU. S 26-29, s 116-136 25 s.

*Sandbæk, Mona 2002: *Barn og foreldre som sosiale aktører i møte med
hjelpetjenester*. Avhandling for dr.polit.grad NTNU, s. 20-47 27 s.

*Sommer, Dion 2004. *Barndomspsykologiske facetter*. Århus: Systime Academic.
Kap. 1 og 2, s. 18-45 25s

*Storhaug, Anita Skårstad, Kojan, Bente Heggem, Kvaran, Inge 2012. Enslige mødre i kontakt med barnevernet. *Fontene Forskning* 2/12, s 4-17. 13 s.

Storhaug, Anita Skårstad, Katrin Øien 2012. Fathers' encounters with the Child Welfare Service. *Children and Youth Services Review* 34, 296-303.

Storhaug, Anita Skårstad 2013. Fathers' involvement with the Child Welfare Service. *Children and Youth Services Review* 35, 1751-1759.

Tysnes, Ingunn B. og Riina Kiik 2015. Forlenget barndom og forlenget foreldreskap. *Fontene forskning* 1/15.

*White, Sue 2003. The Social Worker as a Moral Judge. Blame, Responsibility and Case Formulation. I Hall, Chr., Juhila, K, Parton, N. & Pösö, T. (eds): *Constructing Clienthood in Social Work av Human Services. Interaction, Identities and Practices*. London: Jessica Kongsley Publ. Pp 177-192, 15s

Pensum overfor utgjør ca 450 sider.

SARB3506 FUNKSJONSHEMMING, TEORI, SOSIALPOLITIKK OG HVERDAGSLIV I (7.5 SP)

SARB3507 FUNKSJONSHEMMING, TEORI, SOSIALPOLITIKK OG HVERDAGSLIV II (15 SP)

Faglig ansvarlig: professor Patrick Kermit (patrick.kermit@svt.ntnu.no)

Se pensum for FUH3002, 1. semester.

Studenter som tar emnet SARB3507, 15 studiepoeng skal i tillegg til pensum i SARB3506 legge opp et selvvalgt pensum på ca. 250 sider.

SARB3513 PSYKISK HELSEARBEID (7.5 SP)

Faglig ansvarlig: førsteamanuensis Marit Solbjør; marit.solbjor@svt.ntnu.no

Norvoll, Reidun (red.) (2013): Samfunn og psykisk helse. Samfunnsvitenskapelige perspektiver. Gyldendal Akademisk. Oslo.

*=kompendium 2016

*Berg, B. (2010). "Fra flukt til mottak – ventetid og usikkerhet" i: Berit Berg (2010): *Eksilets stoppesteder. Fra flukt og asyl til integrering og transnasjonale liv*. Doktoravhandling ved NTNU 2010:112 (sidene 151-205)

*Dalgard, O.S. (1996). The epidemiology of mental disorders in Norway. *Nor J Psychiatry*, 50, Suppl 36, 39-44.

- *Ekeland, T-J. (2011). Ny kunnskap – ny praksis. Et nytt psykisk helsevern. Nasjonalt senter for erfaringskompetanse innen psykisk helse.
- *Ekeland, T-J. (2014) Psykiatridiagnoser – ein kunnskapskritikk. Tidsskrift for norsk psykologforening, Vol.51: 715-722.
- *Lian, O.S. (2014) Hva ligger i navnet? Psykiatriske diagnoser og diagnosenes sosiologi. Tidsskrift for norsk psykologforening, Vol.51: 723-728.
- *Mulder, R.T. (2008) An epidemic of depression or the medicalisation of distress? *Perspectives in Biology and Medicine*, 51(2), 238-250
- *Skorpen, A. & Øye, C. (2010) Miljøterapiens bakgrunn, retninger og utfordringer. En litteraturoversikt. Norsk Tidsskrift for Sykepleieforskning, Vol.12 (3): 15-27.
- *Solbjør, M., By Rise, M, Westerlund, H. og Steinbekk, A. (2011) Patient participation in mental healthcare: When is it difficult? A qualitative study of users and providers in mental health hospital in Norway. *International Journal of Social Psychiatry*.Vol. 59.(2) s. 107-113
- *Steinsbekk, A., Westerlund, H., Bjørgen, D., Rise, M.B (2013) Hvordan beskriver brukere av psykiske helse- og sosialtjenester et godt tjenestetilbud? Tidsskrift for norsk psykologforening. 50: 2–5
- *Strand, M. (2011). Where do classifications come from? The DSM-III, the transformation of American psychiatry, and the problem of origins in the sociology of knowledge. *Theor Soc*, 40, 273-313.
- *Thomassen, Ø. (2015) Asylene for de sinnssyke og farlige mennene – Kriminalasylet og Reitgjerdet. I «Galskapens fengsel».
- *Torgersen, S., Kringlen, E. & Cramer, V. (2001). The prevalence of personality disorders in a community sample. *Arch Gen Psychiatry*, 58, 590-596.
- *Ytterhus, B. (2012). Hva er et “pårørende barn”? Barn mellom risiko, nytte og en åpen fremtid. I Haugland, B.S.M., Ytterhus, B., og Dyregrov, K. (ed) *Barn som pårørende*. Oslo. Abstract Forlag. (18 – 43)
- *Fjone, H. H., Ytterhus, B., & Almvik, A. (2009). How children with parents suffering from mental health distress search for “normality” and avoid stigma. To be or not to be . . . is *not* the question. *Childhood*, 16(4), 461–477.

HLS0001 HELSEPSYKOLOGI OG HELSEFREMNING 7,5 sp

Faglig ansvarlig: professor Geir Arild Espnes, tlf. 73591768, e-post:

geirae@svt.ntnu.no

Espnes, Geir A. og Smedslund, G. (2009) 2.utgave. Helsepsykologi. Gyldendal Akademisk.